

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΗ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 762 ²	Γ' Στάσις τῶν Χαιρετισμῶν Παρασκευή 1 Ἀπριλίου 2016 βράδυ	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Δέντρο

«Χαῖρε, δένδρον ἀγλαόκαρπον...» (Ἀκάθ. ὕμν. Ν3α')

Ἀπόψε, ἀγαπητοί μου, εἶνε ἡ **τρίτη στάσις Ἀτῶν Χαιρετισμῶν**, ποῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ 6 στροφές ἢ *οἴκους* καὶ περιέχει 36 «χαῖρε».

Ὁ ἐμπνευσμένος ποιητὴς τοῦ Ἀκαθίστου μεταχειρίζεται **γλῶσσα μεταφορική καὶ ἀλληγορική**. Τί θὰ πῆ αὐτό; Ἕνας κοινὸς ἄνθρωπος βλέπει τὰ φαινόμενα τῆς φύσεως, τὸν ἥλιο τὰ ἄστρα τὴ σελήνη τὰ δέντρα τὰ ζῶα..., καὶ τίποτε παραπάνω. Ἐνῶ ὁ ἄλλος, ποῦ ἔχει φαντασία καὶ οἶστρο ποιητικό, τὰ βλέπει ὅλα αὐτὰ μὲ μάτι διαφορετικό. Εἶνε αὐτὸ ποῦ εἶπε ὁ Χριστός: «μάτια ἔχετε, κὶ ὅμως δὲν βλέπετε» (βλ. Μάρκ. 8,18). **Ὁ Χριστιανὸς εἶνε ἕνας ποιητής**: βλέπει τὰ πράγματα διαφορετικά. Πίσω ἀπ' ὅλα αὐτὰ ὑπάρχουν ἀλήθειες αἰώνιες. Ὅλα εἶνε τύποι, εἰκόνες καὶ παραδείγματα ὑψηλῶν ἐννοιῶν.

Ἀπόψε θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ ἐρμηνεύσω **ἕνα ἀπὸ τὰ «χαῖρε»** ποῦ ἀκούσατε.

«Χαῖρε, δένδρον ἀγλαόκαρπον, ἐξ οὗ τρέφονται πιστοί» (Ἀκάθ. ὕμν. Ν3α'). Τὸ παράδειγμά του ὁ ποιητὴς, στὴ διδασκαλία, τὸ παίρνει ἀπὸ ἕνα δέντρο.

Τί εἶνε τὸ **δέντρο**; Ὑπάρχουν περιοχές ποῦ δὲν ὑπάρχουν δέντρα καὶ δὲν μπορεῖ νὰ κατοικήσῃ ἄνθρωπος, ὅπως εἶνε ἡ Σαχάρα. Ἄλλοι ὑπάρχουν δέντρα, ὡραῖα δάση, κ' ἐκεῖ οἱ ἄνθρωποι ἀναπνέουν τὸ ὑγιεινὸ ὀξυγόνο.

Τὸ δέντρο **εἶνε ὄρατὸ καὶ ἀόρατο**. Ἕνα μέρος τοῦ δέντρου, ὁ κορμὸς τὰ κλαδιά τὰ φύλλα τὰ ἄνθη οἱ καρποί, αὐτὰ φαίνονται. Ὑπάρχει ὅμως καὶ μέρος ποῦ δὲν φαίνεται, κὶ αὐτὸ εἶνε ἡ **ρίζα**. Ποιὸ ἀπὸ τὰ δυὸ εἶνε τὸ σπουδαιότερο; Αὐτὸ ποῦ δὲν φαίνεται, ἡ **ρίζα**. Ἡ **ρίζα** ἀντλεῖ νερὸ μέσα ἀπὸ τὰ σπλάχνα τῆς γῆς.

Ἐδῶ εἶνε τὸ **μυστήριον**, ποῦ θαύμασε καὶ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος. Ὅλες οἱ **ρίζες** τῶν δέν-

τρων ρουφοῦν νερό· καὶ ἡ ἐλιά καὶ τὸ ἀμπέλι καὶ ἡ ἀμυγδαλιά καὶ ἡ πορτοκαλιά καὶ ἡ λεμονιά. Πῶς τὸ νερὸ στὴν ἐλιά γίνεται λάδι, στὸ ἀμπέλι γίνεται κρασί, στὴν ἀμυγδαλιά ἀμύγδαλο, καὶ πῶς τὸ νερὸ στὴν ἀχλαδιά γίνεται ἀχλάδι, στὴ μηλιά μήλο, στὴν πορτοκαλιά πορτοκάλι; Πῶς; Μυστήριον! Οἱ ἐπιστήμονες δὲν μποροῦν νὰ τὸ ἐρμηνεύσουν. Εἶνε μεγάλο ἐπιχείρημα αὐτὸ ἐναντίον τῆς ἀπιστίας. Ὅλη ἡ ἐπιστήμη νὰ μαζευτῆ, μιὰ **ρίζα** δὲν κάνει. Θεέ μου Θεέ μου! πῶς ὑπάρχουν ἄπιστοι;

Ἡ ρίζα εἶνε μιὰ ἀντλία, ἕνα τέλειο ὕδραυλικὸ σύστημα. Παραπονοῦνται διάφορες πόλεις, ὅτι δὲν ἔχουν νερό. Ἐδῶ ὅμως στὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ τί βλέπουμε; Μιὰ ἀντλία φέρνει τὸ νερὸ μέχρι τὴν κορυφή· δὲν ἀφήνει οὔτε ἕνα φύλλον ἀπότιστο. Ἄντε νὰ τὸ ἐξηγήσῃς κὶ αὐτὸ τὸ μυστήριον. Ποιὸς ἔφτειαξε αὐτὴ τὴν ἀντλία, ποῦ λειτουργεῖ θαυμάσια; Αὐτὰ εἶνε τὰ μεγάλα τοῦ Θεοῦ στὴ φύσι. **«Μέγας εἶ, Κύριε, καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου καὶ οὐδεὶς λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων σου»!**

Δέντρα ὅμως ὑπάρχουν **μόνο στὴ Γῆ**. Στὸ φεγγάρι οὔτε φύλλον! Ὁξυγόνο δὲν ὑπάρχει. Γι' αὐτὸ βλέπετε οἱ ἀστροναῦτες εἶνε ἐφοδιασμένοι μὲ μπουκάλους, γιὰ ν' ἀναπνέουν. Ἐδῶ στὴ Γῆ ζῆς, ἀχάριστε ἄνθρωπε, στὸν ὦραϊο αὐτὸ κόσμον, καὶ δὲν ὑψώνεις τὰ μάτια σου στὸν οὐρανόν; Τὴν ὦρα ποῦ τρῶς τὸ ἀχλάδι, τὸ μήλο, τὰ πάντα, ἕνα εὐχαριστῶ δὲν λές! **Δωρεὰς τοῦ Θεοῦ εἶνε ὅλα**. Ἀλλὰ ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἀχάριστος.

Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ αὐτὸ τὸ δέντρο, ποῦ βλέπουμε, ὑπάρχει κ' ἕνα ἄλλο δέντρο. Ποιόν; **Ὁ ἄνθρωπος!** Δὲν τὸ λέω ἐγώ· τὸ εἶπε ὁ Πλάτων, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶνε δέντρο· ὄχι γήινο, ἀλλὰ **οὐράνιον δέντρο**. Καὶ ὅπως τὸ δέντρο ἔχει ρίζες, ἔτσι καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔχει ρίζες. Ποιὸς εἶ-

νε αυτές; Εἶνε ὁ ἀόρατος πνευματικὸς κόσμος, οἱ ψυχῆς καὶ οἱ ἄγγελοι· εἶνε ὁ Θεός. Καὶ ὅπως, ἅμα κόψης τὴ ρίζα, τὸ δέντρο ξηραίνεται, ἔτσι καὶ ἅμα κόψουμε τὴ ρίζα, ποῦ εἶνε ὁ Θεός, δὲν μπορεῖ νὰ ζήσῃ ὁ ἄνθρωπος. Κιτρινίζει, πέφτουν τὰ φύλλα, μαραίνεται ὁ πολιτισμὸς, ἐκφυλίζεται ὁ ἄνθρωπος, καταστρέφεται ἡ ἀνθρωπότης. Καὶ ὅπως τὸ δέντρο παράγει ἄνθη καὶ καρπούς, κατὰ παρόμοιο τρόπο καὶ ὁ ἄνθρωπος. «*Ἐκ τοῦ καρποῦ*», εἶπε ὁ Κύριος, «*τὸ δένδρον γινώσκεται*» (Ματθ. 12,33). Ἡ μηλιά κάνει μήλα, ἡ ἀχλαδιὰ ἀχλάδια, ἡ λεμονιά λεμόνια, ἡ πορτοκαλιὰ πορτοκάλια. Κ' ἐσὺ ὁ ἄνθρωπος; Δέντρο εἶσαι· δὸς μου τοὺς καρπούς. Μήπως εἶσαι **δέντρο ἄκαρπο**; ὦ, τότε ἀκούω μιὰ φωνή. Εἶνε τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Τί λέει; Φωτιά καὶ τσεκούρι! Ὅταν, λέει, δὲν κάνης τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ, θὰ κάνης τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου· τότε εἶσαι δέντρο ποῦ δὲν κάνει καλοὺς καρπούς, καὶ «*πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται*» (Ματθ. 3,10).

Ἄκαρπος εἶνε σήμερα ἡ ἀνθρωπότης. Δὲν ἔχει τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ, τοὺς καρπούς τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἀνοίξτε τὴν ἁγία Γραφή καὶ διαβάστε τὴν πρὸς Γαλάτας ἐπιστολή. Ἐκεῖ λέει, ὅτι «*οἱ καρποὶ τοῦ Πνεύματος*» εἶνε ἡ «*ἀγάπη*», ἡ «*χαρά*», ἡ «*εἰρήνη*», ἡ «*μακροθυμία*», ἡ «*χρηστότης*», ἡ «*ἀγαθωσύνη*», ἡ «*πίστις*», ἡ «*πραότης*», ἡ «*ἐγκράτεια*» (Γαλ. 5,22). Καρποφόρα δέντρα εἶνε **οἱ ἅγιοι**, οἱ ἀσκηταί, οἱ ὁμολογηταί, οἱ μάρτυρες· δέντρα «*πεφυτευμένα παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων*» (Ψαλμ. 1,3).

Ἀλλὰ τὸ ὠραιότερο δέντρο, «*δένδρον ἀγλαόκαρπον*» ὅπως ἀκούσαμε σήμερα, εἶνε ἡ **ὑπεραγία Θεοτόκος**. Εἶνε γεμάτη καρπούς, πλήρης χαρίτων. Τί νὰ ποῦμε γιὰ τὴν ταπεινωσί της, γιὰ τὴν ὑπακοή της, γιὰ τὴν ἐργατικότητά της, γιὰ τὴν ἀφοσίωσί της στὸ Θεό, γιὰ τὴν παρθενία της! Ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος εἶνε δέντρο χωρὶς ξεράδια, ἐνῶ καὶ ὁ πιὸ ἅγιος ἔχει τὰ ξεράδια του. Καὶ γιὰ τὰ ξεράδια εἶνε τὸ κλαδευτήρι· μ' αὐτὸ ὁ γεωργὸς καθαρίζει τὸ δέντρο. Ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος λοιπὸν δὲν εἶχε ξεράδια. Εἶνε ἁγία, ὑπεραγία. Εἶνε τὸ πιὸ ὠραῖο δέντρο τοῦ κήπου τῆς Ἐδέμ, τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Δέντρο εἶνε καὶ ἡ θρησκεία μας, ὁ χριστιανισμὸς. Εἶνε ἡ **Ἐκκλησία** ποῦ ἐφύτευσε ὁ Χριστός. Πῶς μοιάζει ἡ Ἐκκλησία μας; Μοιάζει μὲ «*κόκκον σινάπεως*», ποῦ εἶνε ὁ πιὸ μικρὸς σπόρος· καὶ ὅμως αὐτὸς κάνει ἕνα θαυμάσιο δενδρύλλιο (Λουκ. 13,18-19). Ὅπως λοιπὸν ἀπὸ τὸ μι-

κρὸ αὐτὸ πραγματάκι προέρχονται τὰ δέντρα, ἔτσι καὶ ὁ Χριστιανισμὸς προήλθε ἀπὸ κάτι μικρὸ καὶ ἀσήμαντο κατὰ ἄνθρωπον. Ποιά εἶνε ἡ ἀρχὴ τοῦ χριστιανισμοῦ; Ἐνα νήπιο, ἕνα βρέφος ποῦ κλαυθμύριζε μέσα στὴ φάτνη τῶν ἀλόγων ζώων. Τί ἦταν στὴν ἀρχὴ ὁ χριστιανισμὸς; Δώδεκα ψαράδες. Καὶ ὅμως αὐξήθηκε κατὰ τρόπο θαυμαστό.

Στὴν πλατεῖα μιᾶς πόλεως ἦταν ἕνα δέντρο. Γιὰ νὰ γίνῃ χρειάστηκαν χρόνια. Κάποιοι ὅμως εἶπαν· Ἐμεῖς θὰ τὸ ξερριζώσουμε. Πῆραν τσεκούρια καὶ πῆγαν. Τὸ ξερριζώσαν; Ὁχι. Μαζεύτηκαν **ὄλοι οἱ κάτοικοι καὶ στάθηκαν φρουροί**. Νύχτα - μέρα φύλαγαν τὸ δέντρο. Μεταφορικῶς μιλάω ἐδῶ. Δέντρο εἶνε ὁ Χριστιανισμὸς. Δὲν ὑπάρχει ὠραιότερο· μὲ φύλλα, ἄνθη, καρπούς, μὲ ἱστορία. Ἔ, τώρα μερικοὶ πῆραν τὰ τσεκούρια τους καὶ θέλουν νὰ τὸ ξερριζώσουν. Δὲν θὰ τοὺς ἀφήσουμε· δὲν θὰ τοὺς ἀφήσῃ ὁ Θεός. «*Χαῖρε, δένδρον ἀγλαόκαρπον, ἐξ οὗ τρέφονται πιστοί*».

Δέντρο ἀκόμα εἶνε ἡ **Ἑλλάς**, ἡ ἀγαπητὴ μας πατρίδα. Καὶ ὅπως μπολιάζουμε τὰ ἄγρια δέντρα καὶ κάνουν κι αὐτὰ γλυκὺ καρπὸ, ἔτσι καὶ ἡ Ἑλλάς μπολιάστηκε. Ἀγριόδεντρο ἦταν, παρ' ὅλη τὴ σοφία της· εἰδωλολατρία εἶχε, ἀγριότητες εἶχε. Ἀλλὰ ἤρθε ἡ ὥρα ποῦ ἡ Ἑλλάς ἐμβολιάστηκε μὲ τὸν Χριστιανισμὸ, καὶ ἔγινε δέντρο ὠραιότατο, ποῦ ἄπλωσε τὰ κλαδιὰ του σὲ ὅλη τὴ γῆ. Κακοῦργοι ὅμως θέλουν νὰ ξερριζώσουν τὴν Ἑλλάδα μας, νὰ σβήσῃ ἡ Ἑλλάδα. Ἐχουν μῖσος ἄσπονδο. Ἀλλ' ὅπως λέει ἕνα κυπριακὸ τραγούδι, «ἡ Ῥωμιοσύνη ἔν' φυλὴ συνόκαιρη τοῦ κόσμου...». Ἑλλάδα μας, λέει, εἶσαι δέντρο ἀθάνατο, ποῦ δὲν θὰ μπορέσῃ κανεὶς νὰ σὲ καταστρέψῃ. Ὅσα κλαδιὰ καὶ ἂν σπάσουν, θὰ μείνῃ ἡ ρίζα· κι ἀφοῦ θὰ μείνῃ ἡ ρίζα, θὰ πετάξῃ νέα «*παραπούλια*», ὅπως τὰ λένε οἱ Κύπριοι.

* * *

Συνοψίζω τὰ νοήματα καὶ λέω· Χαίρετε, **δέντρα** τῶν δασῶν, ποῦ μᾶς δίνετε τόσα ἀγαθὰ καὶ ἀναπνέουμε τὸ ὄξυγόνο σας. Χαῖρε κ' ἐσὺ, **ἄνθρωπε**, ποῦ εἶσαι οὐράνιο δέντρο. Χαίρετε, **ἅγιοι**, ἐκλεκτὰ δέντρα μὲ καρπούς τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Χαῖρε, **Παναγία** μας, ποῦ εἶσαι «*δένδρον ἀγλαόκαρπον*», πλούσιο σὲ καρπούς μέσα στὸν κήπο τοῦ Θεοῦ. Χαῖρε, **Ἐκκλησία** μας, ποῦ σὲ φύτευσε ὁ Θεός καὶ καμμιὰ δύναμις δὲν θὰ μπορέσῃ ποτὲ νὰ σὲ ξερριζώσῃ. Χαῖρε κ' ἐσὺ, **Ἑλλάδα**, ἀγαπητὴ μας πατρίδα, δέντρο εὐλογημένο εἰς αἰῶνας.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**